

ส่วนที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสตูล

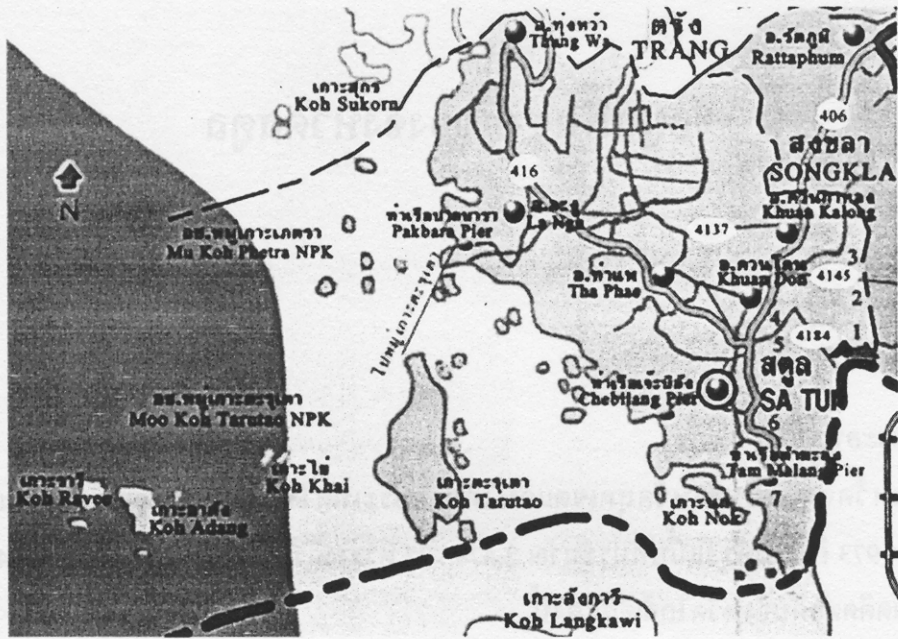
2.1 ข้อมูลทั่วไป

- **ที่ตั้งและอาณาเขต**

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดสุดเขตแดนใต้ของประเทศไทย ด้านฝั่งทะเลอันดามัน ห่างจากกรุงเทพฯ 973 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 2,478.997 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,549,361 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
ทิศใต้	ติดต่อกับรัฐเปอร์ลิสและรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอสะเดาจังหวัดสงขลาและรัฐเปอร์ลิสประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย โดยมีเทือกเขาบรรทัดและเทือกเขาสันกาลาศีรีเป็นเส้นกั้นอาณาเขตระหว่างจังหวัดสตูลกับจังหวัดอื่นๆ และประเทศมาเลเซีย

รูปที่ 2.1 แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสตูล

● ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นเนินเขาและภูเขาสูง โดยมีเทือกเขาสำคัญๆ คือ ภูเขาบรรทัด และภูเขาสันกาลาศีรี พื้นที่ของจังหวัดค่อนข้างลาดเอียงลงสู่ทะเลทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ โดยมีที่ราบแคบๆนานไปชายฝั่งทะเล ถัดจากที่ราบลงไปเป็นป่าชายเลนน้ำเค็มขึ้นถึงมีป่าไม้เสมหรือป่าไม้โกงกางอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นจังหวัดที่ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน มีแต่ลำน้ำสายสั้นๆ

● ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดสตูล มีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ฝนตกชุกมี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม

● แร่ธาตุ

จากการสำรวจพบว่าจังหวัดสตูล มีแร่ธาตุที่สำคัญ ได้แก่ วุลแฟรม แบไรท์ แร่พลวง และแร่หินปูน ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการก่อสร้าง ซึ่งกระจายในอยู่ในอำเภอละงู อำเภอกวนกาหลง และอำเภอทุ่งหว้า

ตารางที่ 2.1.1 แสดงจำนวนเหมืองแร่ ธรรมชาติ และรายได้ ปี 2543 -2545

ปี	จำนวนเหมืองแร่ (เหมือง)	จำนวนกรรมกร (คน)	รายได้		
			ค่าภาคหลวงแร่ (บาท)	ค่าธรรมเนียมแร่ (บาท)	รวม (บาท)
2543	6	131	4,598,025.05	2,687,596.73	7,285,621.78
2544	4	55	6,743,898.21	235,542.11	6,979,440.32
2545	5	55	1,192,901.44	111,395.78	1,304,297.22

ที่มา : สถิติสำคัญจังหวัดสตูล ปี 2546

การทำเหมืองแร่ในจังหวัดสตูลยังเป็นธุรกิจขนาดเล็กในปี 2545 จังหวัดสตูลมีเหมืองแร่ที่มีสัมปทานและเปิดทำการไปแล้ว 5 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปี 2544 จำนวน 1 แห่ง มีคนงานจำนวน 55 คน และมีรายได้จากค่าภาคหลวงแร่และค่าธรรมเนียมแร่ จำนวน 1,304,297.22 บาท ลดลงจาก ปี 2544 จำนวน 5,675,143.10 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 81.31

● ป่าไม้

ในปี 2540 มีมติคณะรัฐมนตรีให้ประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยจังหวัดสตูลมีเนื้อที่ป่าสงวนแห่งชาติจำนวน 729,974.25 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 47.12 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด โดยแบ่งแยกตามประเภทป่าได้ ดังนี้

1. พื้นที่ป่าสงวน ฯ ที่เป็นป่าบก จำนวน 13 ป่า มีเนื้อที่ประมาณ 452,525 ไร่
2. พื้นที่ป่าสงวน ฯ ที่เป็นป่าชายเลน จำนวน 5 ป่า มีเนื้อที่ประมาณ 277,449.25 ไร่ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของ 4 อำเภอ คือ อำเภอทุ่งหว้า อำเภอละงู อำเภอท่าแพ และอำเภอเมืองสตูล

● แหล่งน้ำ

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน มีแต่แหล่งน้ำเล็กๆเท่านั้น ดันกำเนิดแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ภูเขาทางทิศเหนือของจังหวัด เช่น คลองละงู คลองบาราเกด ซึ่งไหลลงสู่ทะเลทางด้านทิศตะวันตก และคลองเจ๊ะหมาด คลองท่าจีน ไหลลงสู่ทะเลอันดามันทางด้านทิศใต้ นอกจากนี้ยังมีคลองสายสั้นๆ อีกหลายสาย เช่น คลองปยู คลองเจ๊ะบิลัง คลองการัง คลองทุ่งรีน ฯลฯ ซึ่งคลองต่างๆทั้งหมดในจังหวัดสตูลส่วนใหญ่ช่วงที่อยู่ใกล้ทะเล ก่อนไหลออกสู่ทะเลจะมีปากคลองขนาดใหญ่ เหมาะสำหรับการเพาะเลี้ยงปลาในกระชังได้เป็นอย่างดี

2.2 โครงสร้างและระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน

• ไฟฟ้า

ในปี 2545 จังหวัดสตูลมีการไฟฟ้าจำนวนทั้งหมด 7 แห่ง โดยตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองสตูล 2 แห่ง และที่เหลือกระจายอยู่ในอำเภออื่นๆ อำเภอละ 1 แห่ง มีสถานีจ่ายไฟ 1 สถานี มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 55,936 ราย โดยอำเภอที่มีผู้ใช้กระแสไฟฟ้ามากที่สุด คือ อำเภอเมืองสตูล มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 20,200 ราย รองลงมาคือ อำเภอละ. มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 12,499ราย และอำเภอที่มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าน้อยที่สุดคือ อำเภอทุ่งหว้า ซึ่งมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 3,962 ราย ส่วนจำนวนหน่วยของกระแสไฟฟ้าที่ใช้ทั้งจังหวัดเป็นจำนวนทั้งสิ้น 157,649,591.34 หน่วย

ตารางที่ 2.1.2 แสดงจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า หน่วยจำหน่ายไฟฟ้า และจำนวนการไฟฟ้า ปี 2545

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	หน่วยจำหน่ายไฟฟ้า (กว./ชม.)	จำนวนการไฟฟ้า (แห่ง)
1	เมืองสตูล	20,200	78,800,589.56	2
2	ละงู	12,499	34,949,145.72	1
3	ควนกาหลง	9,571	16,279,368.33	1
4	ท่าแพ	5,406	13,560,992.74	1
5	ควนโดน	4,074	5,423,532.55	1
6	ทุ่งหว้า	3,962	8,416,964.17	1
รวม		55,936	157,649,591.34	7

ที่มา : สถิติสำคัญจังหวัดสตูล ประจำปี 2546

• โทรศัพท์

ในปี 2545 จังหวัดสตูลมีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ทั้งสิ้น 11,367 เลขหมาย เป็นเลขหมายที่มีผู้เช่า จำนวน 10,493 เลขหมาย เพิ่มขึ้นจากปี 2544 จำนวน 792 เลขหมาย หรือร้อยละ 3.89

ตารางที่ 2.1.3 แสดงจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ที่มีและเลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่าของจังหวัดสตูล ปี 2543 -2545

ปี	จำนวนเลขหมายที่มี	จำนวนของเลขหมายที่มีผู้เช่า					
		รวม	ราชการ	บ้าน	ธุรกิจ	ทศท.	สาธารณะ
2543	10,179	7,648	631	5,493	606	152	766
2544	10,575	9,714	628	7,259	690	158	879
2545	11,367	10,493	693	7,900	683	157	1,060

ที่มา : สถิติสำคัญจังหวัดสตูล ประจำปี 2546

จากตารางจะเห็นได้ว่า บ้าน เป็นประเภทของผู้เช่าเลขหมายมากที่สุด คือ 7,900 เลขหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ 75.28 ของเลขหมายที่มีผู้เช่า รองลงมาคือ สาธารณะ จำนวน 1,060 เลขหมาย

2.3 โครงสร้างประชากร

• ประชากร

ประชากร ณ วันที่ 30 กันยายน 2545 รวมทั้งสิ้น 269,397 คน เป็นชาย 134,900 คน เป็นหญิง 134,497 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองสตูล มีจำนวน 99,395 คน รองลงมาคือ อำเภอละงู มีจำนวน 62,026 คน และอำเภอกวนกาหลง มีจำนวน 28,809 คน ส่วนอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ กิ่งอำเภอมะนัง มีจำนวน 13,766 คน

ตารางที่ 2.1.4 แสดงจำนวนของประชากรแยกเพศ รายอำเภอ/กิ่งอำเภอ จังหวัดสตูล ปี 2545

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ชาย	หญิง	รวม
เมืองสตูล	49,354	50,041	99,395
ละงู	30,927	31,099	62,026
กวนกาหลง	14,651	14,158	28,809
ท่าแพ	24,213	12,111	12,102
ควนโดน	10,852	10,903	21,755
ทุ่งหว้า	9,896	9,537	19,433
กิ่งอำเภอมะนัง	7,109	6,657	13,766
รวม	134,900	134,497	269,397

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสตูล

ตารางที่ 2.1.5 แสดงความหนาแน่นของประชากร รายอำเภอ ปี 2545

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ความหนาแน่นของ ประชากร (คน)	จำนวนประชากร (คน)	พื้นที่ (ตร.กม.)
ละงู	191	62,026	323.67
ท่าแพ	122	24,213	197.25
เมืองสตูล	112	99,395	880.25
ควนโดน	109	21,755	199.00
ควนกาหลง	72	28,809	395.00
ทุ่งหว้า	75	19,433	258.03
กิ่งอำเภอมะนัง	61	13,766	225.00

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดสตูล

ในปี 2544 จังหวัดสตูลมีประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปจำนวน 173,562 คน เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งสิ้น 128,745 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 72,307 คน เพศหญิง 56,438 คน ทั้งนี้เป็นผู้มีงานทำจำนวน 125,638 คน เป็นผู้ไม่มีงานทำจำนวน 3,107 คน และมีผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 44,817 คน

ส่วนประชากรที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 88,145 คน แบ่งเป็นชายจำนวน 44,913 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 43,232 คน

ในปี 2545 จังหวัดสตูลมีประชากรที่อายุ 15 ปีขึ้นไปจำนวน 175,963 คน เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งสิ้น 127,923 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 73,621 คน เพศหญิง 54,302 คน ทั้งนี้เป็นผู้มีงานทำจำนวน 124,622 คน เป็นผู้ไม่มีงานทำจำนวน 3,301 คน และมีผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 48,040 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 14,642 คน เพศหญิงจำนวน 33,398 คน

ส่วนประชากรที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวน 88,555 คน แบ่งเป็นชาย 45,157 คน และเพศหญิงจำนวน 43,398 คน

2.4 โครงสร้างราชการบริหารส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นในจังหวัด

• เขตการปกครอง

การปกครองแบ่งออกเป็น 6 อำเภอ 1 กิ่ง อำเภอ 36 ตำบล 270 หมู่บ้าน 6 เทศบาล (1 เทศบาลเมือง 5 เทศบาลตำบล) 34 อบต. และ 1 สภาตำบล

ตารางที่ 2.4.1 แสดงการแบ่งเขตการปกครองจังหวัดสตูล ปี 2546

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	เทศบาลตำบล	อบต.	สภาตำบล
อำเภอเมือง	12	67	1	2	11	1
อำเภอควนโดน	4	31	-	1	3	-
อำเภอควนกาหลง	3	30	-	-	3	-
อำเภอทุ่งหว้า	5	35	-	1	5	-
อำเภอละงู	6	60	-	1	6	-
อำเภอท่าแพ	4	30	-	-	4	-
กิ่งอำเภอมะนัง	2	17	-	-	2	-
รวม	36	270	1	5	34	1

ที่มา : สถิติจังหวัดสตูล

2.5 โครงสร้างทางสังคม

• การศึกษา

ในปี 2545 จังหวัดสตูลมีสถานศึกษารวมทั้งสิ้น 209 แห่ง มีครูอาจารย์ 3,295 คน และนักเรียน นิสิต นักศึกษา 64,878 คน ซึ่งอัตราส่วน ครู/อาจารย์ ต่อ นักเรียน นิสิต นักศึกษาเป็น 1: 20 คน โดยแยกรายละเอียดได้ ดังนี้

1. การศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีสถานศึกษา 203 แห่ง ครู/อาจารย์ 3,162 คน นักเรียน นิสิต นักศึกษา 62,224 คน คิดอัตราส่วนครู/อาจารย์ ต่อนักเรียน นิสิต นักศึกษาเป็น 1: 20 คน
2. การศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีสถานศึกษาทั้งหมด 6 แห่ง ครูอาจารย์ 133 คน นักเรียน นิสิต นักศึกษา 2,654 คน คิดอัตราส่วน ครู/อาจารย์ต่อนักเรียน นิสิต นักศึกษา 1: 20
3. การศึกษานอกระบบโรงเรียน มีสถานี่จัดการเรียนการสอนทั้งสิ้น 278 แห่งครู/อาจารย์ 930 คน นักเรียน นิสิต นักศึกษา 21,991 คน ครู/อาจารย์ ต่อนักเรียน

● **ศาสนา**

จังหวัดสตูล มีอิสลามิกชน จำนวน 167,447 คน หรือร้อยละ 67.80 มี พุทธศาสนิกชน จำนวน 78,821 คน หรือร้อยละ 31.90 มี คริสต์ศาสนิกชน จำนวน 236 คน หรือร้อยละ 0.09 และอื่น ๆ จำนวน 1,164 คน หรือร้อยละ 0.21 จำนวนมัสยิด 184 มัสยิด วัด 34 วัด และ โบสถ์คริสต์ 2 แห่ง

ตารางที่ 2.5.1 แสดงจำนวนศาสนิกชนจำแนกตามศาสนาต่าง ๆ ปี 2546

ศาสนา	ร้อยละ	จำนวน	มัสยิด, วัด, โบสถ์
อิสลาม	67.8	167,447	184
พุทธ	31.9	78,821	34
คริสต์	0.09	236	2
อื่น ๆ	0.21	521	-

ที่มา : สถิติสำคัญจังหวัดสตูลประจำปี 2546

● **การสาธารณสุข**

ในปี พ.ศ. 2545 จังหวัดสตูลมีจำนวนสถานพยาบาลแผนปัจจุบันที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนทั้งสิ้น 6 แห่ง จำนวนเตียง 366 เตียง ในจำนวนนี้เป็นสถานพยาบาลที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุขทั้ง 6 แห่ง

ส่วนบุคคลากรทางสาธารณสุขที่สำคัญ คือ แพทย์และพยาบาลนั้น มีจำนวนแพทย์ 39 คน อัตราส่วนต่อประชากรเท่ากับ 1:6,871 สำหรับพยาบาลเป็นพยาบาลวิชาชีพ 277 คน พยาบาลเทคนิค 211 คน รวมเป็น 488 คน คิดอัตราส่วนพยาบาลต่อประชากรเท่ากับ 1:552

ตารางที่ 2.5.2 แสดงจำนวนบุคลากรสาธารณสุขที่สำคัญและอัตราส่วนต่อประชากรแสนคน ปี 2545

บุคลากร	จำนวน	อัตราส่วนประชากร
แพทย์	39	1 : 6,871
พยาบาล	488	1 : 552
เภสัชกร	26	1 : 10,361
ทันตแพทย์	12	1 : 22,449

ที่มา : สถิติสำคัญจังหวัดสตูล